

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d.	:	6 juli 2017
Commissievergadering d.d.	:	15 juni 2017
Commissie	:	Commissie Bestuur en Middelen
Portefeuillehouder	:	wethouder N. Heijink
Programmaonderdeel	:	004. Overhead 004002. Financiën toezicht en controle
Registratienummer	:	2017006849 - Jaarrekening & jaarverslag 2016 (zie http://bloemendaal.jaarverslag-2016.nl) - Aanbiedingsbrief aan de raad (2017007743) - Bijlage externe inhuur (2017008104) - Bijlage vergoedingen commissies (2017008124) - Overzicht verloop investeringen (2017008055)
Productiedatum	:	28 maart 2017

Onderwerp

Jaarverslag en Jaarrekening 2016

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

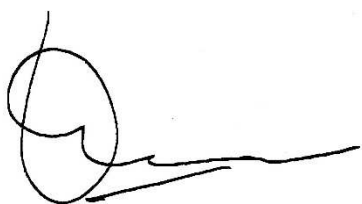
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 mei 2017

besluit:

- a. Het Jaarverslag en de Jaarrekening 2016 vast te stellen.
- b. Het gerealiseerde resultaat over 2016 vast te stellen op € 2.017.567,44 positief.
- c. Het resultaat ad € 2.017.567,44 als volgt te bestemmen:
  - Een bedrag van € 710.437 toe te voegen aan de Flexibele algemene reserve als uitvloeisel van het raadsbesluit 'Budgetoverheveling 2016 naar 2017' van 26 januari 2017;
  - Een bedrag van € 14.353 toe te voegen aan de Egalisatiereserve monumenten als uitvloeisel van de nota reserves en voorzieningen waarin is bepaald dat een onderschrijving van de begrotingspost monumenten aan voornoemde egalisatiereserve wordt toegevoegd;
  - Een bedrag van € 512.260 toe te voegen aan de Egalisatiereserve sociaal domein als resultaat van de 2^e jaars financiële verantwoording en als uitvloeisel van de afspraken bij de vaststelling van de Kadernota 2015 om voor de periode van drie jaar de herverdeeleffecten van de gehele transitie van het sociaal domein op te vangen;
  - Een bedrag van € 189.075 (=1/3 van (25 woningen x € 22.689)) toe te voegen aan het Vereveningsfonds sociale woningbouw zijnde afkoopsom van de verplichte bouw sociale woningen plan Haringbuys als uitvloeisel van het in 2011 vastgestelde Projectplan Haringbuys;
  - Een bedrag van € 1.157 toe te voegen aan het Vereveningsfonds sociale woningbouw zijnde afrekening bijdrage aan Brederode Wonen ten behoeve van verduurzaming zonnepanelen;

- Een bedrag van € 93.082 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Afbouw schulden zijnde verkoopopbrengst grond Moestuin St.Lucia-klooster. Dit als uitvloeisel van de nota 'Bloemendaal duurzaam financieel houdbaar';
  - Het uiteindelijk positief saldo bedraagt dan € 497.203. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de Flexibele algemene reserve.
- d. Een bedrag van € 518.310 vanuit de Algemene bufferreserve over te hevelen naar de Flexibele algemene reserve. Uit de geïnventariseerde risico's van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing blijkt dat de Algemene bufferreserve met dit bedrag kan worden afgeroomd. De overheveling beïnvloedt het jaarrekeningresultaat 2016 niet;
- e. Een bedrag van € 20.000 beschikbaar te stellen in 2017 voor werkzaamheden speelterrein achter Vondelschool. Dit als aanvulling op het voorstel budgetoverheveling van 26 januari 2017. Dit bedrag beïnvloedt het jaarrekeningresultaat 2017 niet. Het bedrag wordt bekostigd uit de Flexibele algemene reserve waaraan het eerder bij de bestemming van het resultaat 2016 is toegevoegd;
- f. Een bedrag van € 88.767 beschikbaar te stellen in 2017 voor bijdrage GRIT. Dit betreft een aanvulling op het voorstel budgetoverheveling i.v.m. een aantal doorlopende verplichtingen in 2017 die te maken hebben met de installatie en de infrastructuur van het in 2016 opgerichte samenwerkingsverband. Dit bedrag beïnvloedt het jaarrekeningresultaat 2017 niet. Het bedrag wordt bekostigd uit de Flexibele algemene reserve waaraan het eerder bij de bestemming van het resultaat 2016 is toegevoegd;
- g. Een bedrag van € 42.000 beschikbaar te stellen in 2017 wegens aanvulling overheveling van budgetten 2016 inzake een aantal doorlopende verplichtingen in 2017 van de IASZ in verband met de langdurige ziekte van de controller en de versnelling van het berichtenverkeer Sociaal Domein. Dit als aanvulling op het voorstel budgetoverheveling van 26 januari 2017. Dit bedrag beïnvloedt het jaarrekeningresultaat 2017 niet. Het bedrag wordt bekostigd uit de Flexibele algemene reserve waaraan het eerder bij de bestemming van het resultaat is toegevoegd;
- h. De investeringskredieten volgens het voorstel bijlage 'Verloop investeringen' van de jaarrekening 2016 af te sluiten.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Bloemendaal,
gehouden op 5 juli 2017

, voorzitter

, griffier

Aanleiding en beoogd effect

Conform de BBV-voorschriften wordt, ter verantwoording, het jaarverslag en de jaarrekening 2016 van de gemeente Bloemendaal opgesteld. Over de uitvoering van de begroting 2016 wordt verslag gedaan in het jaarverslag 2016. Het jaarverslag 2016 volgt de programma indeling van de begroting 2016. In de jaarrekening 2016 wordt ingegaan op de financiële huishouding van de gemeente. De vernieuwde BBV-regelgeving is van toepassing vanaf de begroting 2017.

Het beoogde effect is verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid alsmede over de inzet van middelen over het boekjaar 2016. Volgens afspraak ontvangt u tevens ter informatie een overzicht van de externe inhuur 2016 en de vergoedingen voor commissies. Wat betreft externe inhuur wordt in het overzicht conform het advies van de Rekenkamercommissie alleen gerapporteerd over externe inhuur met aansturing door de gemeente Bloemendaal en die niet worden bekostigd uit het budget tijdelijk personeel. Over het budget tijdelijk personeel wordt langs reguliere weg gerapporteerd in de paragraaf bedrijfsvoering.

Politieke keuzeruimte

Omdat het gaat over verantwoording zijn de keuzemogelijkheden beperkt. Mocht de raad niet akkoord gaan met (een deel van) jaarrekening en -verslag dient de raad daarbij wel te bedenken dat het vastgestelde jaarverslag uiterlijk 15 juli 2017 bij de provincie Noord-Holland aangeleverd moet zijn.

Gedachtegang

De gedachtegang is dat het college aan de raad verantwoording af wil leggen over het gevoerde beleid en welke middelen daarvoor zijn ingezet.

Overwegingen van het college

In de programma's vindt u de verantwoording over het uitgevoerde beleid en de ingezette middelen. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede op een aantal thema's zoals weerstandsvermogen en risicobeheersing, grondbeleid, bedrijfsvoering en verbonden partijen. In het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT) worden in het jaarverslag de inkomens vermeld van gemeentesecretaris en griffier alsmede personen met jaarinkomens boven de WNT-grens.

De controle van de jaarrekening 2016 wordt uitgevoerd door Baker Tilly Berk. Over de uitkomsten daarvan, de verklaring alsmede het verslag van bevindingen wordt u voor behandeling van de stukken in de diverse commissies en uw raad geïnformeerd.

Het doet ons genoegen dat de meeste doelen van het collegeprogramma zijn uitgevoerd, de begroting 2016 binnen de financiële kaders is uitgevoerd en het risicoprofiel van de gemeente verder is gedaald doordat enkele grote grondposities zijn afgerond en geliquideerd.

Middelen

De jaarrekening 2016 sluit met een positief resultaat van € 2.017.567,44.

Saldo jaarrekening 2016

Omschrijving	Rekening 2014	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Rekening 2016
Lasten programma's	-51.782	-56.968	-48.400	-51.061	-49.731
Baten programma's	54.041	56.591	47.779	49.770	50.226
Rekening voor mutatie reserves	2.259	-377	-621	-1.291	495
Reserves:					
Toevoegingen	-1.904	-1.410	-657	-787	-7.427
Onttrekkingen	2.979	3.657	1.291	2.312	8.950
Totaal mutaties reserves	1.075	2.247	634	1.525	1.523
Rekening na mutatie reserves	3.334	1.870	13	234	2.018

*) bedragen x € 1.000

Gerealiseerde totalen en gerealiseerd resultaat

Het exploitatieresultaat 2016 wordt beïnvloed door mutaties in reserves en door mutaties in de exploitatie van incidentele en structurele aard. Voor een gespecificeerd overzicht van de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves wordt verwezen naar het overzicht reserves in de jaarrekening. Dit geldt ook voor de incidentele mutaties waarvoor een overzicht van incidentele baten en lasten in de jaarrekening is opgenomen.

Toelichting exploitatieresultaat 2016

Voor het verklaren van het saldo wordt uitgegaan van het rekeningsaldo in vergelijking met het geraamde begrotingssaldo na wijziging. De primaire begroting sloot na vaststelling in de raad van 5 november 2015 met een positief saldo van € 13.410. Na vaststelling van de 1^e (septembercirculaire 2015) en 2^e (vluchtelingenproblematiek) begrotingswijziging in diezelfde raad is het positieve saldo bijgesteld naar € 110.644. Bij de behandeling van zowel de Voor- en Najaarsnota als het Comptabiliteitsvoorstel/rechtmaticheidsvoorstel in de raad van december bent u geïnformeerd over het verloop van het geprognosticeerde begrotingssaldo. In het Comptabiliteitsvoorstel/rechtmaticheidsvoorstel 2016 is een verwacht overschot voor het boekjaar 2016 aangekondigd van € 234.263.

De jaarrekening 2016 heeft een positief resultaat van € 2.017.567. Dit betekent een voordelige afwijking van € 1.783.304 ten opzichte van de laatste prognose. Het eindresultaat vormt het saldo van de verschillende afwijkingen ten opzichte van de in de programmabegroting 2016 vastgestelde ramingen. De afwijkingen t.o.v. de laatste rapportage worden per beleidsproduct toegelicht bij de verantwoording van de programma's in de jaarrekening 2016. Het betreft afwijkingen van geldstromen die bij het opstellen van de laatste prognose nog niet bekend of te voorzien waren.

Naar aanleiding van het voorstel budgetoverheveling heeft uw raad op 26 januari 2017 besloten om een brutobedrag van € 1.483.359 aan niet bestede budgetten uit 2016 over te hevelen naar 2017. Dit als gevolg van spreiding van beschikbaar gesteld budget over het betreffende boekjaar heen en vertraging in de uitvoering. Een deel daarvan wordt bekostigd uit bijdragen van derden. Nu de lasten niet zijn gerealiseerd, blijven ook de geraamde bijdragen van derden achterwege. Het deel dat het jaarresultaat 2016 beïnvloedt, de netto budgetoverheveling, is uitgekomen op € 710.437. In het raadsvoorstel was eerder een budgetoverheveling berekend van € 841.703. U wordt voorgesteld dit bedrag te storten in de Flexibele algemene reserve. Dit is onderdeel van de besluitvorming.

Als onderdeel van het resultaat 2016 is op het structureel monumentenbudget ten behoeve van subsidieaanvragen een onderschrijving gerealiseerd van € 14.353. In de nota reserves en voorzieningen is bepaald dat het restant van het structureel monumentenbudget in de Egalisatiereserve monumenten wordt gestort. De reserve monumenten is bestemd voor het onderhoud en restaureren van monumenten. U wordt voorgesteld het bedrag aan de reserve toe te voegen. Dit is onderdeel van de besluitvorming.

Per 1 januari 2015 is een drietal decentralisaties (AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet) doorgevoerd. De taken zijn voor een deel ondergebracht bij de IASZ. Deze intergemeentelijke afdeling verzorgt de administratieve taken voor de uitvoering van de Jeugdwet en de WMO, en het beleid en de administratie op het gebied van de Participatiewet.

In het 2^e jaar is op de taken sociaal domein een onderschrijving gerealiseerd van € 512.260. Gelet op de gelabelde gelden en de vastgestelde overgangperiode van 3 jaar wordt u voorgesteld dit bedrag te storten in de Egalisatiereserve sociaal domein. Dit is onderdeel van de besluitvorming.

Het plan Haringbuys is afgerond en in uw raad van april jl. is de grondexploitatie geliquideerd. De grondexploitatie sloot af met een gerealiseerd positief resultaat van € 733.858. Dit saldo maakt onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat 2016. In 2011 is bij de vaststelling van het projectplan Haringbuys bepaald dat voor de afkoop van de verplichte bouw van sociale woningen een bijdrage zou worden gestort in het Vereveningsfonds sociale woningbouw van 1/3 van € 22.689 per woning. In het plan zijn 25 woningen verkocht dus dat maakt een totale bijdrage van € 189.075. U wordt voorgesteld dit bedrag te storten in het Vereveningsfonds sociale woningbouw. Dit is onderdeel van de besluitvorming.

In 2015 is een (voorschot)bijdrage ten laste van het Vereveningsfonds sociale woningbouw betaald aan Brederode Wonen van € 48.844 voor verduurzaming zonnepanelen. De definitieve bijdrage is in 2016 vastgesteld op € 47.687 wat resulteerde in een terugbetaling van € 1.157. Dit bedrag komt weer aan het Vereveningsfonds sociale woningbouw toe. U wordt voorgesteld het bedrag te storten in het Vereveningsfonds sociale woningbouw. Dit is onderdeel van de besluitvorming.

In 2015 is besloten tot terug verkoop van de grond moestuin St.Luciaklooster. Deze transactie is in 2016 geëffectueerd en leverde per saldo een opbrengst op van € 93.082. In lijn met de vastgestelde nota

Bloemendaal duurzaam financieel houdbaar wordt u voorgesteld dit bedrag te storten in de nieuw gevormde bestemmingsreserve 'Afbouw schulden'. Dit is onderdeel van de besluitvorming.

Na bestemming van de gelabelde gerealiseerde overschotten en opbrengsten resteert een voordelig saldo van € 497.203. Wij stellen u voor om het resterend positief resultaat toe te voegen aan de Flexibele algemene reserve. Dit is onderdeel van de besluitvorming.

In onderstaande tabel zijn de afwijkingen ten opzichte van de laatste prognose opgenomen.

Geprognosticeerde resultaat na laatste rapportage 2016 (voordelig) (bedragen * € 1.000)		234
<i>De afwijkingen ten gunste van het resultaat zijn:</i>		
Voordelen		3.955
onderuitputting verwerkt in voorstel budgetoverheveling	710	
liquidatiesaldo Haringbuys	734	
onderuitputting nieuwe taken sociaal domein	513	
onderuitputting bijdrage IASZ reguliere taken (inkomensvoorzieningen)	128	
lagere kosten algemene WMO voorzieningen	53	
lagere kosten representatie-recepties	31	
onderuitputting bijzondere vergoedingen gemeenteraadsleden	32	
lagere kosten openbare orde en veiligheid	56	
lagere kosten vervanging openbare verlichting	78	
hogere opbrengsten nutsbedrijven voor herstel straatwerk	27	
onderuitputting kosten verkiezingen	44	
onderuitputting kosten bestuursdwang	13	
lagere kosten bestemmingsplannen	20	
uitgestelde kosten maatregelen achter Vondelschool	20	
lagere kosten strand, meubilair en bloembakken	21	
lagere kosten schoonhouden sloten/baggerverwerking	31	
lagere rentekosten kasgeld	56	
lagere kosten huur grond erfpacht	20	
onderuitputting monumenten	14	
hogere opbrengst kostenverhaal diverse projecten	41	
hogere opbrengsten parkeergelden en vergunningen	440	
hogere opbrengsten omgevingsvergunningen	236	
opbrengsten boetebedingen verstrekte hypotheek	34	
opbrengst verkoop moestuin St. Luciaklooster	93	
hogere opbrengsten gemeentelijke belastingen	94	
teruggaaf subsidie "Jouw FM"	14	
lager verlies begraafplaatsexploitatie	20	
hogere algemene uitkering Gemeentefonds uitkeringsjaar 2016	151	
per saldo voordeel overige producten jaarrekening 2016	231	
<i>De afwijkingen ten laste van het resultaat zijn:</i>		
Nadelen		2.171
hogere kosten uitvoering APPA regeling	155	
hogere kosten accountant	34	
hogere kosten gladheidbestrijding	85	
niet gerealiseerde taakstellingen begroting 2016	236	
hogere kosten herijking voorziening dubieuze debiteuren	76	
hogere kosten eenmalige aanpassing renteverantwoording	98	
lagere opbrengst rente wegens beëindiging projectfinanciering Vijverpark	186	
hogere kosten laanbomen en plantsoenen door natte zomer	70	
hogere kosten aanpassing gebouw Dennenheuvel	62	
hogere kosten exploitatie sportaccommodaties	70	
hogere kosten exploitatie CJG	34	
hogere juridische kosten claim baggerproject	62	
hogere kosten Milieudienst IJmond	35	
hogere kosten externe adviezen omgevingsvergunningen	27	
liquidatiesaldo Vijverpark Overveen	23	
storting voorziening claim fiscus Haringbuys	315	
lagere huuropbrengsten kinderopvang	72	
lagere opbrengst intertemporale rijksuitkering BUIG	115	
niet gerealiseerde opbrengsten leges welstand	23	
lagere algemene uitkering Gemeentefonds uitkeringsjaar 2015	166	
kosten garantstelling Stichting Kinderopvang Bennebroek	123	
toename voorziening dubieuze debiteuren GBKZ	104	
Gerealiseerde resultaat te bestemmen (voordelig)		2.018

Aanvullende voorstellen vaststellingsbesluit jaarrekening 2016

De stand van de Algemene bufferreserve is per 31 december 2016 € 2.270.061. Deze stand is blijkens de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing ruim toereikend om de geïnventariseerde risico's mee op te vangen. Een stand van € 1.751.751 is daarvoor voldoende. Een verschil van € 518.310. U wordt voorgesteld dit bedrag van de Algemene bufferreserve over te hevelen naar de Flexibele algemene reserve. Dit is onderdeel van de besluitvorming.

Het positieve resultaat van de jaarrekening 2016 IASZ is verrekend met de gemeente. Het resultaat is mede veroorzaakt door een onderschrijding op het vacaturebudget. Er is echter nog een aantal doorlopende verplichtingen in 2017. Dit betreft inhuur voor een tijdelijke controller in verband met een langdurige ziekte van de vaste controller en inhuur ten behoeve van de versnelling van het berichtenverkeer sociaal domein. Het is gewenst het vacaturebudget niet af te rekenen maar te behouden voor 2017. U wordt voorgesteld als aanvulling op het voorstel budgetoverheveling van 26 januari 2017 via resultaatbestemming 2016 een bedrag van € 42.000 beschikbaar te stellen. Dit bedrag beïnvloedt het jaarrekeningresultaat 2017 niet en wordt bekostigd uit de Flexibele algemene reserve waaraan het eerder bij de bestemming van het resultaat 2016 is toegevoegd. De reserve is hiervoor toereikend. Dit is onderdeel van de besluitvorming.

Als onderdeel van het Comptabiliteit-/rechtmatigheidsvoorstel heeft uw raad in december 2016 een budget van € 20.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van werkzaamheden aan het speelterrein achter de Vondelschool. Hierbij is er vanuit gegaan dat de werkzaamheden nog in 2016 zouden worden gerealiseerd. De werkzaamheden zijn uitgesteld en zullen in 2017 worden uitgevoerd. U wordt voorgesteld als aanvulling op het voorstel budgetoverheveling van 26 januari 2017 via resultaatbestemming 2016 een bedrag van € 20.000 beschikbaar te stellen. Dit bedrag beïnvloedt het jaarrekeningresultaat 2017 niet en wordt bekostigd uit de Flexibele algemene reserve waaraan het eerder bij de bestemming van het resultaat 2016 is toegevoegd. De reserve is hiervoor toereikend. Dit is onderdeel van de besluitvorming.

De gemeenten Bloemendaal en Heemstede werken samen op het terrein van de gemeentelijke automatisering. Daarvoor is in 2015 het intergemeentelijk samenwerkingsverband GRIT opgericht waarvoor de gemeente Heemstede fungeert als centrumgemeente. Het opbouwen en installeren van een organisatie vergt tijd. Zeker als dat gepaard gaat met processen die onderdeel uitmaken van elk haarvat van de gemeentelijke dienstverlening. Het niet volledig kunnen realiseren van de installatie in 2016 heeft geleid tot een onderschrijding van per saldo € 88.767. Een aantal verplichtingen ten aanzien van de installatie en de infrastructuur loopt door in 2017. U wordt voorgesteld via resultaatbestemming een bedrag van € 88.767 beschikbaar te stellen in 2017 voor bijdrage GRIT. Dit bedrag beïnvloedt het jaarrekeningresultaat 2017 niet. Het bedrag wordt bekostigd uit de Flexibele algemene reserve waaraan het eerder bij de bestemming van het resultaat 2016 is toegevoegd. De reserve is hiervoor toereikend. Dit is onderdeel van de besluitvorming.

Participatie

n.v.t.

Communicatie

Het jaarverslag en rekening is digitaal te raadplegen via internet.

Samenwerking (Heemstede)

De formats van de paragrafen zijn afgelopen jaren steeds meer geharmoniseerd.

Vervolgproces/evaluatie

Conform de wens van de gemeenteraad worden documenten uit de P&C-cyclus in principe besproken in alle commissies. In het kader van het project 'vernieuwing begroting' wordt het format aangepast en worden vanaf boekjaar 2017 begroting, jaarverslag en bijlagen digitaal gepubliceerd. Dan worden ook bijlagen digitaal toegankelijk gemaakt. Ook het jaarverslag 2016 wordt digitaal gepubliceerd. Vanaf 2017 wordt het jaarverslag verder toegankelijker en compacter gemaakt in lijn met de begroting 2017.

Bijlagen

In de bijlagen kunt u de jaarrekening en jaarverslag 2016 vinden alsmede een aanbiedingsbrief en samenvatting waar in wordt gegaan op de financiële positie van de gemeente Bloemendaal.

Conform de wens van uw raad zijn verder bijlagen toegevoegd over externe inhuur 2016 met aansturing (conform het advies van de rekenkamer van enkele jaren geleden) alsmede een overzicht bijlage vergoedingen commissies.

Het gaat om de volgende bijlagen:

- Jaarrekening & jaarverslag 2016 (zie website link <http://bloemendaal.jaarverslag-2016.nl>)
- Aanbiedingsbrief aan de raad
- Bijlage externe inhuur
- Bijlage vergoedingen commissies
- Overzicht verloop investeringen

Achterliggende documenten

In het jaarverslag wordt per programma verwezen naar achterliggende beleidsnota's etc.

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester.

, gemeentesecretaris.

Advies Commissie